

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Філологічний факультет

Кафедра сучасної української мови

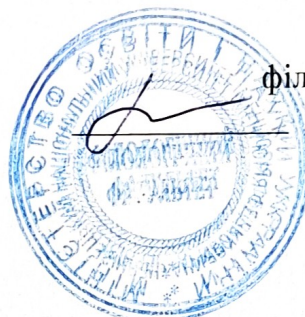
“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан

філологічного факультету

проф. Бунчук Б.І.

«12» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

Підготовка наукового дослідження
(вибіркова)

Освітньо-професійна програма	Українська мова та література
Спеціальність	<u>035 Філологія</u>
Галузь знань	<u>03 Гуманітарні науки</u>
Рівень вищої освіти	<u>перший бакалаврський</u>
Факультет	<u>філологічний</u>
Мова навчання	<u>українська</u>

Чернівці – 2024

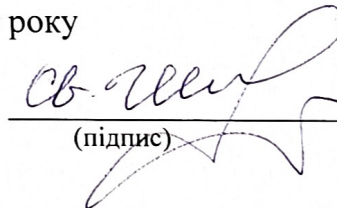
Робоча програма навчальної дисципліни «Підготовка наукового дослідження» складена відповідно до вимог її змісту (Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності 2015 р.) та відповідає освітньо-професійній програмі «Українська мова та література» першого рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія в галузі знань 03 Гуманітарні науки, затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Протокол № 6 від «30» червня 2020 р.).

Розробник: Струк Іванна Михайлівна – кандидат філологічних наук, доцент, асистент кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Викладач: Струк Іванна Михайлівна – кандидат філологічних наук, доцент, асистент кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Погоджено з гарантом ОП і затверджено
на засіданні кафедри сучасної української мови.
Протокол № 1 від «9» серпня 2024 року

Завідувач кафедри

(Шабат-Савка С. Т.)
(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною радою філологічного факультету.
Протокол № 1 від «12» серпня 2024 року.

Голова методичної ради факультету

(Антофійчук А.М.)
(прізвище та ініціали)

Пояснювальна записка

Науково-дослідницька робота студента є важливим компонентом навчального процесу і запорукою отримання відповідної кваліфікації (бакалавр). Основними виявами науково-дослідницької діяльності є підготовка і написання курсових та магістерських робіт. Наукова робота – одна з найяскравіших форм інтелектуального самовираження кожного студента, важливий документ, який засвідчує рівень професійної активності студента, завершує процес його становлення як фахівця у практичній та теоретичній діяльності. Утверджуючи себе як фахівці у професійній діяльності, студенти мають змогу системно попрацювати і в науковій сфері, удосконалюючи потенційні аналітичні здібності на всіх базових рівнях системи інтелектуального удосконалення. Навчаючись на філологічному факультеті, студенти спец. «Філологія (українська мова та література)» мають можливість виявити свої дослідницькі здібності під час підготовки та написання наукових праць.

Мета навчальної дисципліни: допомогти студентам у написанні й оформленні наукової роботи з української мови. Курс передбачає вивчення основних теоретичних та експериментальних досліджень і технологій наукової діяльності. В основу покладено вимоги нормативних документів (державних стандартів) до оформлення складових частин роботи, а також використано рекомендації з різних довідкових видань.

Курс допоможе студентам ознайомитися з основами наукових досліджень у галузі філології, вимогами до написання курсових робіт, допоможе окреслити план та методологію наукових пошуків, скерує дослідників-початківців на опрацювання відповідної до обраних тем наукової літератури, допоможе зрозуміти основні лінгвістичні проблеми і використовувати їх при опрацюванні зібраного ілюстративного матеріалу

Пререквізити: Теоретичною базою для вивчення дисципліни є навчальні курси: «Сучасна українська мова», «Основи мовознавчих досліджень».

Результати навчання:

Фахові компетентності:

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту незалежно від обраної спеціалізації.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною мовою.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних жанрів і стилів..

ФК 13. Здатність розуміти лінгвістику як особливу науку, що вивчає структуру і функціонування мови, володіти знаннями з усіх галузей мовознавства, історії української мови та сучасної української мови.

ФК 15. Здатність вільно оперувати основними поняттями, концепціями і фактами сучасної літературознавчої науки.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації..

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією, добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 3. Організовувати процес свого навчання і самоосвіти..

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.

ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН. 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати мовні, літературні, фольклорні явища й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах діяльності та/або навчання.

ПРН. 18. Мати навички управління комплексними діями або проєктами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності у галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

**Опис змісту робочої програми навчальної дисципліни
Загальна інформація**

Назва навчальної дисципліни: «Підготовка наукового дослідження»											
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семинарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	2025	8	3	90	10	12			64	4	залік
Заочна	2025	8	3	90	3	5			82		залік

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усь го	у тому числі					усь ого	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1.													
<i>Наукова робота як освітньої діяльності студента</i>													
Тема 1. Наукова робота здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти	14	2	2			10	14						14
Тема 2. Основні етапи виконання наукової роботи. Зміст, обсяг та структура наукової роботи.	14	2	2		2	10	15	1					14
Тема 3. Опрацювання наукових джерел. Оформлення наукової літератури	14	1	2		2	10	16		2				14
Тема 4. Апробація наукової роботи.	16	1	2			12	16	1	2				13
Разом за ЗМ 1	58	6	8		4	42	61	2	4				55
Змістовий модуль 2.													
<i>Сучасна наука та етика наукової діяльності</i>													
Тема 5. Наукові видання і наукова комунікація. Мова та стиль наукового дослідження	16	2	2			10	14		1				13
Тема 6. Академічна доброчесність дослідника.	16	2	2			12	15	1					14
Разом за ЗМ 2	32	4	4			22	29	1	1				27

Усього годин	90	10	12		4	64	90	3	5			82
--------------	----	----	----	--	---	----	----	---	---	--	--	----

Тематика та план лекційних занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями – план	Кількість годин
1	<p>НАУКОВА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ</p> <p>План</p> <p>1. Історія розвитку науки та наукових досліджень. 2. Значення наукової роботи для студентів-бакалаврів. 3. Мета та завдання наукової діяльності здобувачів першого рівня вищої освіти</p>	2
2	<p>ОСНОВНІ ЕТАПИ ВИКОНАННЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ. ЗМІСТ, ОБСЯГ ТА СТРУКТУРА НАУКОВОЇ РОБОТИ</p> <p>План</p> <p>1. Основні етапи виконання наукової роботи 1.1. Вибір теми дослідження 1.2. Формування наукової проблеми та мети дослідження 1.3. Пошук та аналіз джерельної бази 1.4. Розробка методології дослідження 1.5. Збір та обробка отриманих даних 1.6. Формулювання висновків. 2. Структура та обсяг наукової роботи 3. Оформлення результатів наукового дослідження 4. Підготовка до захисту наукової роботи</p>	2
3	<p>ОПРАЦЮВАННЯ НАУКОВИХ ДЖЕРЕЛ. ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ</p> <p>План</p> <p>1. Значення наукових джерел у дослідженні 2. Опрацювання наукових джерел 2.1. Пошук наукової інформації 2.2. Методи критичного аналізу літератури 2.3. Систематизація наукової інформації 3. Оформлення наукової літератури 3.1. Бібліографічний опис джерел 3.2. Цитування та посилання на джерела 3.3. Оформлення списку використаних джерел 4. Використання наукових джерел у власних дослідженнях.</p>	1

4	<p style="text-align: center;">АПРОБАЦІЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ</p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Значення апробації для студентських досліджень. 2. Основні форми апробації наукової роботи <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Участь у наукових конференціях 2.2. Публікація наукових статей та тез 2.3. Участь у наукових конкурсах, олімпіадах, грантах 	1
5	<p style="text-align: center;">НАУКОВІ ВИДАННЯ І НАУКОВА КОМУНІКАЦІЯ. МОВА ТА СТИЛЬ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ</p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття наукової комунікації. Форми наукової комунікації. 2. Наукові видання та їх класифікація 3. Мова та стиль наукового дослідження <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Характеристика наукового стилю 3.2. Вимоги до написання наукових текстів 3.3. Проблеми та типові помилки в науковому стилі 	2
6	<p style="text-align: center;">АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ДОСЛІДНИКА</p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття академічної доброчесності 2. Основні принципи академічної доброчесності. 3. Порушення академічної доброчесності та їх наслідки. 4. Відповідальність за порушення академічної доброчесності. 5. Запобігання порушенням академічної доброчесності 	2

Тематика практичних занять

№	Назва теми (завдання)	Кількість годин
1	<p style="text-align: center;">НАУКОВА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ</p> <p style="text-align: center;">Завдання</p> <p>1. Історія розвитку науки та наукових досліджень</p> <ul style="list-style-type: none"> • Підготуйте коротку доповідь (5–7 хвилин) про ключові етапи розвитку науки від античності до сучасності. • Виділіть основні наукові революції та їхній вплив на світогляд та освіту. • Проаналізуйте внесок відомих учених у становлення наукових методів. <p>2. Значення наукової роботи для студентів-бакалаврів</p> <ul style="list-style-type: none"> • Напишіть коротке есе (250–300 слів) на тему: «Чому наукова робота є важливою для студентів першого рівня вищої освіти?» • Обговоріть, як наукова діяльність сприяє професійному розвитку студентів. <p>3. Мета та завдання наукової діяльності здобувачів першого рівня вищої освіти</p> <ul style="list-style-type: none"> • Проаналізуйте основні цілі наукової роботи бакалавра. • Сформулюйте 3–5 індивідуальних дослідницьких завдань, які можуть бути актуальними для студентів вашої спеціальності. • Підготуйте презентацію (3–5 слайдів) про роль наукової діяльності у формуванні компетентностей майбутнього фахівця. 	2
2	<p style="text-align: center;">ОСНОВНІ ЕТАПИ ВИКОНАННЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ. ЗМІСТ, ОБСЯГ ТА СТРУКТУРА НАУКОВОЇ РОБОТИ</p> <p style="text-align: center;">Завдання</p> <p>1. Основні етапи виконання наукової роботи</p> <p>1.1. Вибір теми дослідження</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оберіть тему дослідження у межах своєї спеціальності. • Обґрунтуйте її актуальність (3–5 речень). • Сформулюйте предмет та об'єкт дослідження. <p>1.2. Формування наукової проблеми та мети дослідження</p> <ul style="list-style-type: none"> • Визначте проблему, яку ви хочете дослідити. • Сформулюйте мету та 3–4 основні завдання дослідження. <p>1.3. Пошук та аналіз джерельної бази</p> <ul style="list-style-type: none"> • Знайдіть 5–7 наукових джерел за обраною темою (книги, статті, дисертації). • Складіть короткий анотований список літератури. 	2

	<p>1.4. Розробка методології дослідження</p> <ul style="list-style-type: none"> • Визначте методи, які будуть використані у вашій роботі (аналіз, експеримент, опитування тощо). • Обґрунтуйте, чому саме ці методи підходять для вашого дослідження. <p>1.5. Збір та обробка отриманих даних</p> <ul style="list-style-type: none"> • Наведіть приклад можливих результатів дослідження (таблиці, графіки, анкети, спостереження). • Опишіть, як ви плануєте аналізувати ці дані. <p>1.6. Формулювання висновків</p> <ul style="list-style-type: none"> • Сформулюйте 3–5 основних висновків, які можна зробити на основі дослідження. • Підготуйте коротке узагальнення, що підтверджує досягнення мети роботи. <p>2. Структура та обсяг наукової роботи</p> <ul style="list-style-type: none"> • Опишіть основні розділи наукової роботи. • Визначте, скільки сторінок приблизно має містити кожен розділ. • Підготуйте схематичну структуру майбутньої наукової роботи. <p>3. Оформлення результатів наукового дослідження</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оформіть титульний аркуш відповідно до вимог. • Оформіть приклад таблиці або рисунка з підписом. <p>4. Підготовка до захисту наукової роботи</p> <ul style="list-style-type: none"> • Підготуйте коротку усну доповідь (3–5 хвилин) з презентацією (3–5 слайдів). • Сформулюйте 3 можливі запитання, які вам можуть поставити під час захисту, та підготуйте відповіді на них. • Відрепетируйте виступ перед Вашими одногрупниками. 	
3	<p style="text-align: center;">ОПРАЦЮВАННЯ НАУКОВИХ ДЖЕРЕЛ. ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ</p> <p style="text-align: center;">Завдання</p> <p>1. Значення наукових джерел у дослідженні</p> <ul style="list-style-type: none"> • Напишіть коротке есе (150–200 слів) на тему: <i>«Роль наукових джерел у забезпеченні достовірності дослідження»</i>. • Визначте, чому використання якісних джерел є важливим для академічної доброчесності. <p>2. Опрацювання наукових джерел</p> <p>2.1. Пошук наукової інформації</p> <ul style="list-style-type: none"> • Використовуючи наукометричну базу Google Scholar, знайдіть 3–5 наукових статей за обраною темою. • Визначте ключові слова, за якими здійснювався пошук. • Запишіть коротку анотацію для кожної знайденої статті (2–3 речення). <p>2.2. Методи критичного аналізу літератури</p>	2

	<ul style="list-style-type: none"> • Оберіть одну наукову статтю та зробіть її критичний аналіз: Яка головна теза автора? Які аргументи він використовує? Чи можна довіряти джерелу? Чому? • Напишіть рецензію на статтю (200–250 слів), в якій оцініть її якість, актуальність та обґрунтованість. <p>2.3. Систематизація наукової інформації</p> <ul style="list-style-type: none"> • Створіть тематичну таблицю з основними ідеями з 3 різних джерел (автор, рік, головна теза, висновки). • Підготуйте короткий узагальнений огляд на основі проаналізованих джерел. <p>3. Оформлення наукової літератури</p> <p>3.1. Бібліографічний опис джерел</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оформіть 5 джерел відповідно до ДСТУ (https://surl.li/mhtlki). <p>3.2. Цитування та посилання на джерела</p> <ul style="list-style-type: none"> • Перефразуйте одне речення з наукової статті та оформіть його відповідно до правил цитування. • Запишіть 3 варіанти оформлення посилань (внутрішньотекстове, підрядкове, кінцеве). <p>3.3. Оформлення списку використаних джерел</p> <ul style="list-style-type: none"> • Створіть правильно оформлений список використаних джерел (не менше 5 позицій). <p>4. Використання наукових джерел у власних дослідженнях</p> <ul style="list-style-type: none"> • Використовуючи знайдені джерела, напишіть короткий фрагмент дослідження (250–300 слів), у якому застосуєте цитування та власний аналіз літератури. • Обговоріть у групі, як правильно інтегрувати наукові джерела в текст, щоб уникнути плагіату. 	
4	<p style="text-align: center;">АПРОБАЦІЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ</p> <p style="text-align: center;">Завдання</p> <p>1. Значення апробації для студентських досліджень</p> <ul style="list-style-type: none"> • Напишіть коротке есе (150–200 слів) на тему: «Чому апробація є важливою для студентських наукових досліджень?» • Визначте, які переваги отримує студент завдяки апробації своєї роботи. • Наведіть приклади ситуацій, коли апробація допомогла покращити дослідження. <p>2. Основні форми апробації наукової роботи</p> <p>2.1. Участь у наукових конференціях</p> <ul style="list-style-type: none"> • Знайдіть інформацію про 2–3 студентські або міжнародні наукові конференції за вашою спеціальністю (дата, тематика, вимоги до учасників). • Складіть тези доповіді (100–150 слів) на основі власного дослідження. • Підготуйте усну презентацію (3–5 хвилин) та слайди для виступу. <p>2.2. Публікація наукових статей та тез</p>	2

	<ul style="list-style-type: none"> • Ознайомтеся з вимогами до публікації наукової статті в одному з фахових журналів (обсяг, структура, оформлення). • Напишіть анотацію до власного наукового дослідження (100–150 слів). <p>2.3. Участь у наукових конкурсах, олімпіадах, грантах</p> <ul style="list-style-type: none"> • Знайдіть інформацію про актуальні студентські наукові конкурси, олімпіади або грантові програми (умови участі, нагороди, дедлайни). • Підготуйте заявку на участь у вибраному конкурсі або гранті (опис теми дослідження, мета, очікувані результати). • Обговоріть у групі, які навички допомагають студенту успішно презентувати свою роботу та отримати фінансування на дослідження. 	
5	<p align="center">НАУКОВІ ВИДАННЯ І НАУКОВА КОМУНІКАЦІЯ. МОВА ТА СТИЛЬ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ</p> <p align="center">Завдання</p> <p>1. Поняття наукової комунікації. Форми наукової комунікації</p> <ul style="list-style-type: none"> • Використовуючи ресурс Google Scholar, знайдіть 3 наукові статті з вашої спеціальності. • Визначте, в яких формах наукової комунікації брав участь їхній автор (конференції, статті, монографії тощо). <p>2. Наукові видання та їх класифікація</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ознайомтеся із вимогами до публікації статті у фаховому журналі вашої спеціальності (знайти інформацію на сайті наукового журналу). <p>3. Мова та стиль наукового дослідження</p> <ul style="list-style-type: none"> • Наведіть приклади слів і конструкцій, характерних для наукового стилю • Визначте основні вимоги до написання наукових текстів (структурованість, чітке формулювання гіпотез, правильне оформлення цитат і посилань). • Назвіть основні відмінності між науковими та публіцистичними текстами. • Напишіть невеликий фрагмент наукового тексту (100–150 слів) за темою вашої курсової роботи. Включіть у текст одне пряме та одне непряме цитування, правильно оформлене відповідно до стандарту (ДСТУ). • Наведіть приклади граматичних та стилістичних помилок у наукових текстах. 	2
6	АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ДОСЛІДНИКА	2

Завдання

1. **Поняття академічної доброчесності**
  - Визначте, що таке академічна доброчесність.
  - Поясніть, чому академічна доброчесність є важливим аспектом в освітньому процесі.
2. **Основні принципи академічної доброчесності**
  - Перерахуйте основні принципи академічної доброчесності.
  - Виберіть один з принципів та поясніть його значення для студентів та викладачів.
3. **Порушення академічної доброчесності та їх наслідки**
  - Дайте визначення порушенням академічної доброчесності.
  - Наведіть приклади порушень (плагіат, списування, фабрикація результатів тощо).
  - Охарактеризуйте можливі наслідки порушення академічної доброчесності для студента та університету.
4. **Відповідальність за порушення академічної доброчесності**
  - Описати види відповідальності за порушення академічної доброчесності.
  - Поміркуйте, як університети можуть заохочувати та підтримувати дотримання академічної доброчесності серед студентів.
5. **Запобігання порушенням академічної доброчесності**
  - Обговоріть, які методи можна застосувати для запобігання порушенням академічної доброчесності.
  - Напишіть короткий план лекції або семінару, присвяченого питанням академічної доброчесності, який можна провести для студентів першого курсу.
  - Проаналізуйте конкретний випадок порушення академічної доброчесності (з реальної чи вигаданої ситуації) та запропонуйте рішення для цієї проблеми.

Самостійна робота студента

№	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин
1	НАУКОВА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ	10

	<p style="text-align: center;">Завдання</p> <ul style="list-style-type: none"> • Напишіть короткий виступ, у якому висловіть свою думку про те, як наукова діяльність на бакалаврському рівні може стати основою для подальшої академічної кар'єри. • Проаналізуйте, як успішне виконання наукової роботи на бакалавраті може вплинути на вибір теми для магістерської роботи та розвитку в майбутньому. 	
2	<p style="text-align: center;">ОСНОВНІ ЕТАПИ ВИКОНАННЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ. ЗМІСТ, ОБСЯГ ТА СТРУКТУРА НАУКОВОЇ РОБОТИ</p> <p style="text-align: center;">План</p> <ul style="list-style-type: none"> • Складіть список джерел (наукові статті, книги, монографії), які можуть бути корисними для дослідження вашої теми. Визначте, як правильно оцінювати наукові джерела на достовірність та актуальність. • Напишіть короткий план, як правильно формулювати висновки на основі результатів дослідження. 	10
3	<p style="text-align: center;">ОПРАЦЮВАННЯ НАУКОВИХ ДЖЕРЕЛ. ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ</p> <p style="text-align: center;">Завдання</p> <ul style="list-style-type: none"> • Виберіть одну наукову статтю і виконайте її критичний аналіз, визначивши основні аргументи автора, сильні та слабкі сторони роботи • Напишіть короткий розділ для вашої наукової роботи, в якому ви інтегруєте інформацію з трьох наукових джерел, пояснюючи, як ці джерела допомагають у формулюванні ваших власних висновків. 	10
4	<p style="text-align: center;">АПРОБАЦІЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ</p> <p style="text-align: center;">Завдання</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ознайомтесь із процесом публікації наукових статей або тез на студентських наукових форумах або в наукових журналах. • Виберіть одну наукову конференцію або семінар (реальний чи вигаданий) і пропишіть, як ви могли б подати свою роботу на такій події. Охарактеризуйте процес підготовки та подачі матеріалів. 	12
5	<p style="text-align: center;">НАУКОВІ ВИДАННЯ І НАУКОВА КОМУНІКАЦІЯ. МОВА ТА СТИЛЬ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ</p> <p style="text-align: center;">Завдання</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оцініть два наукові журнали в вашій сфері дослідження. Порівняйте їх за критеріями: імпаکت-фактор, рецензування, рівень цитованості, репутація серед науковців. 	10

	<ul style="list-style-type: none"> • Напишіть коротку статтю, у якій поясните, чому ви б вибрали одне з цих видань для публікації результатів вашої наукової роботи. • Виконати завдання: знайдіть приклади типових помилок у наукових текстах і перепишіть їх, застосувавши правила наукового стилю. 	
	<p style="text-align: center;">АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ДОСЛІДНИКА</p> <p style="text-align: center;">Завдання</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оцініть різні види покарань, які можуть бути застосовані до студентів за порушення академічної доброчесності (наприклад, попередження, відрахування, анулювання результатів атестації). • Напишіть план заходів для запобігання порушенням академічної доброчесності в університеті. Охарактеризуйте роль викладачів та адміністрації у цьому процесі. 	12

Індивідуальні завдання

№	Назва теми/ кількість балів/форма контролю	Кількість годин
1	Форма контролю: укладання словника термінологічної лексики. Завдання: укладіть словник термінологічної лексики Вашої курсової роботи Кількість балів: 10	2
2	Форма контролю: укладання бібліографії. Завдання: укладіть бібліографію з теми Вашої курсової роботи (відповідно до чинного стандарту: ДСТУ (https://surf.li/mhtmlki)). Кількість балів: 10	2

Контроль та оцінювання навчальних досягнень студентів у процесі вивчення навчальної дисципліни.

Перелік питань для самоконтролю та контролю навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни.

1. Історія розвитку науки та наукових досліджень.
2. Значення наукової роботи для студентів-бакалаврів.
3. Мета та завдання наукової діяльності здобувачів першого рівня вищої освіти.
4. Основні етапи виконання наукової роботи.
5. Вибір теми дослідження.
6. Формування наукової проблеми та мети дослідження.
7. Пошук та аналіз джерельної бази.
8. Розробка методології дослідження.
9. Збір та обробка отриманих даних.
10. Формулювання висновків.
11. Структура та обсяг наукової роботи.
12. Оформлення результатів наукового дослідження.
13. Підготовка до захисту наукової роботи.
14. Значення наукових джерел у дослідженні.
15. Опрацювання наукових джерел.
16. Пошук наукової інформації.
17. Методи критичного аналізу літератури.
18. Систематизація наукової інформації.
19. Оформлення наукової літератури.
20. Бібліографічний опис джерел.

- 21.Цитування та посилання на джерела.
- 22.Оформлення списку використаних джерел.
- 23.Використання наукових джерел у власних дослідженнях.
- 24.Значення апробації для студентських досліджень.
- 25.Основні форми апробації наукової роботи.
- 26.Участь у наукових конференціях.
- 27.Публікація наукових статей та тез.
- 28.Участь у наукових конкурсах, олімпіадах, грантах.
- 29.Поняття наукової комунікації.
- 30.Форми наукової комунікації.
- 31.Наукові видання та їх класифікація.
- 32.Мова та стиль наукового дослідження.
- 33.Характеристика наукового стилю.
- 34.Вимоги до написання наукових текстів.
- 35.Проблеми та типові помилки в науковому стилі.
- 36.Поняття академічної доброчесності.
- 37.Основні принципи академічної доброчесності.
- 38.Порушення академічної доброчесності та їх наслідки.
- 39.Відповідальність за порушення академічної доброчесності.
- 40.Запобігання порушенням академічної доброчесності.

№ п/з	Контрольні заходи	Максимальна кількість балів за контрольний захід
1	Усні відповіді	3 бали
2	Підготовка виступу	7 балів
3	Написання короткого плану, як правильно формулювати висновки на основі результатів дослідження.	5 балів
4	Критичний аналіз наукової статті	5 балів
5	Аналіз типових помилок у наукових текстах і переписіть їх, застосувавши правила наукового стилю.	10 балів
6	Підготовка плану заходів для запобігання порушенням академічної доброчесності в університеті	10 балів
7	Укладання словника термінологічної лексики курсової роботи	10 балів
8	Укладання бібліографії наукової літератури з теми курсової роботи	10 балів
9	Написання тестових завдань	40 балів
10	Загальна кількість балів	100 балів

Критерії оцінювання усних відповідей здобувачів (3 бали)

3 бали – здобувач ґрунтовно висвітлює відповідь на питання, аргументуючи їх покликаннями на спеціальну літературу; виявляє поглиблене розуміння проблем навчального курсу на сучасному етапі розвитку цієї науки, вільно оперує термінологічною базою, влучно наводить приклади до того чи того явища.

2 бали – здобувач ґрунтовно висвітлює відповідь на питання, аргументуючи їх покликаннями на спеціальну літературу; обізнаний з працями вітчизняних та зарубіжних дослідників; частково володіє відповідною науковою термінологією.

1 бал – здобувач не повністю дає відповідь на питання показує фрагментарну обізнаність з науковою літературою, погано орієнтується в науковій термінології.

0 балів – здобувач не відповідає на питання.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів за результатами поточного контролю

Критерії оцінювання до підготовки виступу (7 балів)

1. Розкриття теми (2 бали)

- Чітко сформульована думка про значення наукової діяльності на бакалаврському рівні.

- Продемонстровано розуміння зв'язку між бакалаврськими дослідженнями та подальшою академічною кар'єрою.

2. Аргументація та приклади (2 бали)

- Використано аргументовані приклади, що підтверджують викладену позицію.

- Описано можливі шляхи продовження наукової діяльності (участь у конференціях, публікації, навчання в магістратурі тощо).

3. Логічність і структурованість викладу (1 бал)

- Виступ має логічну послідовність (вступ, основна частина, висновки).

- Думки пов'язані між собою, немає хаотичності у викладі матеріалу.

4. Мова та стиль (1 бал)

- Відповідність науково-публіцистичному стилю.

- Відсутність грубих мовленнєвих помилок.

5. Ораторська майстерність (1 бал)

- Впевненість у висловлюванні, чітка дикція, відповідна інтонація.

- Вміння утримувати увагу аудиторії.

Критерії оцінювання до написання короткого плану, як правильно формулювати висновки на основі результатів дослідження (5 балів)

1. Відповідність структурі (1 бал)

- План містить основні етапи формулювання висновків (узагальнення результатів, зв'язок із метою дослідження, практичне значення).

2. Логічність і послідовність (1 бал)

- Елементи плану викладені у логічній послідовності.
- Відсутні суперечності або невиправдані повторення.

3. Чіткість і конкретність (1 бал)

- Формулювання пунктів плану зрозумілі, без зайвої складності.
- Вказані конкретні аспекти, які варто враховувати при написанні висновків.

4. Повнота охоплення теми (1 бал)

- План охоплює всі ключові аспекти написання висновків.
- Враховано відповідність висновків отриманим результатам дослідження.

5. Грамотність і оформлення (1 бал)

- Відсутність грубих граматичних та орфографічних помилок.
- Оформлення плану чітке, з дотриманням структури (нумерація, логічне розміщення пунктів).

Критерії оцінювання до підготовки критичного аналізу наукової статті (5 балів)

1. Розкриття основного змісту статті (1 бал)

- Чітко та коротко викладення основних ідей, завдань та висновків статті.
- Визначення наукової проблеми, яку розглядає автор.

2. Аналіз аргументації та методології (1 бал)

- Оцінка логічності та обґрунтованості висновків автора.
- Аналіз використаних методів дослідження та їх відповідності темі.

3. Критична оцінка сильних і слабких сторін (1 бал)

- Визначення переваг статті (новизна, глибина дослідження, аргументованість).
- Виявлення можливих недоліків або обмежень у роботі автора.

4. Обґрунтованість власної думки (1 бал)

- Формулювання особистої оцінки статті на основі аналізу.
- Використання додаткових джерел або прикладів для підкріплення власної позиції.

5. Структура, логіка викладу та грамотність (1 бал)

- Дотримання чіткої структури (вступ, основна частина, висновки).
- Логічність, послідовність викладу, відсутність мовних помилок.

Критерії оцінювання щодо аналізу типових помилок у наукових текстах (10 балів)

1. Повнота та глибина аналізу (2 бали)

- Виявлено основні типові помилки у наукових текстах (логічні, стилістичні, структурні, граматичні тощо).
  - Оцінено їх вплив на якість наукової роботи.
- **Класифікація помилок (2 бали)**
- Чітке групування помилок за видами (логічні, змістові, стилістичні, технічні тощо).
  - Наведені приклади кожного виду помилок.
2. **Аналіз причин виникнення помилок (1 бал)**
- Визначено можливі причини допущення помилок у наукових текстах (брак досвіду, недостатній аналіз джерел, порушення правил академічного письма).
3. **Приклади помилок та їх виправлення (2 бали)**
- Наведено реальні приклади типових помилок.
  - Запропоновано варіанти їх виправлення з поясненням.
4. **Висновки та рекомендації (2 бали)**
- Сформульовано чіткі висновки щодо важливості дотримання вимог до наукового тексту.
  - Подано конкретні поради щодо уникнення типових помилок.
5. **Оформлення, логіка викладу та грамотність (1 бал)**
- Дотримання чіткої структури аналізу (вступ, основна частина, висновки).
  - Відсутність граматичних, орфографічних і стилістичних помилок.

Критерії оцінювання до складання плану заходів для запобігання порушенням академічної доброчесності в університеті (10 балів)

- 1. Повнота охоплення проблеми (2 бали)**
  - План містить комплексний підхід до запобігання порушенням академічної доброчесності.
  - Охоплено всі ключові аспекти (плагіат, фальсифікація даних, списування, самоплагіат тощо).
- 2. Чіткість і логічність структури (2 бали)**
  - План має логічну послідовність (вступ, аналіз проблеми, заходи, висновки).
  - Заходи подані у чіткій і зрозумілій формі.
- 3. Конкретність заходів (2 бали)**
  - Запропоновані заходи є конкретними, реалістичними та здійсненними.
  - Вказано відповідальних осіб або структурні підрозділи університету.
- 4. Обґрунтованість запропонованих заходів (2 бали)**
  - Кожен захід підкріплений логічним обґрунтуванням його необхідності.
  - Використано наукові або нормативні джерела, що підтверджують ефективність заходів.
- 5. Оформлення, грамотність та відповідність академічним стандартам (2 бали)**
  - Відсутність граматичних, орфографічних і стилістичних помилок.
  - Використано офіційно-діловий або науковий стиль викладу.

Критерії оцінювання до укладання словника термінологічної лексики курсової роботи (10 балів)

- 1. Повнота та відповідність темі дослідження (2 бали)**
  - Словник містить усі ключові терміни, що необхідні для розкриття теми курсової роботи.
  - Відібрані терміни відповідають специфіці наукового дослідження.
- 2. Чіткість і коректність визначень (2 бали)**
  - Кожен термін має чітке, коректне і зрозуміле визначення.
  - Визначення відповідають загальноприйнятим науковим стандартам.
- 3. Джерельна база (2 бали)**
  - Покликання на авторитетні наукові джерела або нормативні документи.
  - Використано сучасні та перевірені джерела.
- 4. Логічність та послідовність викладу (2 бали)**
  - Терміни упорядковані за алфавітом або тематичним принципом.
  - Визначення узгоджені між собою, відсутні суперечності.
- 5. Оформлення, грамотність та відповідність вимогам (2 бали)**
  - Дотримання правил академічного письма та норм української мови.
  - Відсутність граматичних, орфографічних і стилістичних помилок.

**Критерії оцінювання до укладання бібліографії наукової літератури
з теми курсової роботи (10 балів)**

- 1. Відповідність темі дослідження (2 бали)**
  - Джерела безпосередньо стосуються теми курсової роботи.
  - Враховані основні фундаментальні та актуальні дослідження з обраної тематики.
- 2. Якість і науковий рівень джерел (2 бали)**
  - Використані різні наукові джерела (монографії, статті, дисертації, підручники, офіційні нормативні документи).
  - Перевага надається сучасним публікаціям (за останні 5-10 років, якщо це актуально для теми).
- 3. Повнота та різноманітність джерел (2 бали)**
  - Бібліографія передбачає різні типи джерел (книги, наукові статті, конференційні матеріали, електронні ресурси).
  - Не обмежується лише одним джерелом або вузьким колом авторів.
- 4. Правильність бібліографічного оформлення (2 бали)**
  - Дотримання вимог до бібліографічного опису згідно з чинними стандартами (ДСТУ).
  - Послідовне та уніфіковане оформлення всіх записів.
- 5. Логічність і впорядкованість списку (2 бали)**
  - Джерела впорядковані за алфавітом або відповідно до обраного стилю оформлення.
  - Відсутність дублювання та випадкових джерел, які не мають значення для дослідження.

**Індивідуальна траєкторія здобувача вищої освіти у процесі вивченні
навчальної дисципліни – участь у неформальній/інформальній освіті**

Якщо здобувач освіти отримав знання, окрім формальної, освіти у неформальній/інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно з положенням «Про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://drive.google.com/file/d/1o0CFtXHLrgqS-T43aFun6blUvZO7Z0z1/view>) та рішення кафедри (на основі аргументування викладача, що тематика семінарів, вебінарів, воркшопів, тренінгів, у яких взяв участь студент підтверджена сертифікатом, програмою, а також відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю тощо).

✓ **Критерії оцінювання результатів навчання (з навчальної дисципліни) на підсумковому контролі**

Підсумкова оцінка, як показник результатів вивчення навчальної дисципліни, складається із сумарної кількості балів за поточне оцінювання – **60 балів** та підсумкового модулю-контролю (залік) – **40 балів**, за **100-бальною університетською шкалою**.

Підсумковий контроль передбачає виконання тестових завдань (40 балів).

✓ **Критерії оцінювання підсумкових тестових завдань (40 балів)**

Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

100-бальна шкала	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка	Пояснення за розширеною шкалою
90-100	Зараховано	A	відмінно
80-89		B	дуже добре
70-79		C	добре
60-69		D	задовільно
50-59		E	достатньо
35-49	Незараховано	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34		F	незадовільно з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Методи та освітні технології навчання

Вивчення курсу передбачає застосування таких **методів**: 1) за джерелом інформації: *словесні*: лекція із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, семінари, пояснення, розповідь, бесіда, дискусія; *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація; *практичні*: обговорення проблемних питань, виконання тестових завдань; 2) за логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні; 3) за ступенем самостійності мислення: репродуктивні, продуктивні, пошукові, дослідницькі; 4) за ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: виконання індивідуальних навчальних проєктів. 5) методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

Курс «Підготовка наукового дослідження» передбачає такі **форми навчання**: активні практичні заняття, бесіда, презентації науково-дослідних проєктів, написання есе, робота над укладанням термінологічного словника, рецензування та аналіз різних наукових праць, робота над укладанням бібліографії наукових джерел, робота з Інтернет-ресурсами, наукометричними базами тощо.

Політика академічної доброчесності

Освітня діяльність (викладача і студента) під час вивчення навчальної дисципліни ґрунтується на принципах співробітництва та академічної доброчесності. Очікується, що роботи студентів будуть оригінальним дослідженням.

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chemivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>

✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahiat-2023plusdodatky-31102023.pdf>

Рекомендована література

Основна

1. Брикова Т. М., Терешкін О. Г. Основи наукових досліджень [Електронний ресурс]: навч. посібник. Х. : ХДУХТ, 2020.
2. Кульбабська О. В., Шатілова Н. О. Основи мовознавчих досліджень: модульний курс: навч. посібник. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2016. 344 с.
3. Методологія наукових досліджень : підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. Харків : Право, 2019. 368 с.
4. Носачова Ю. В. Основи наукових досліджень: підручник / Ю. В. Носачова, Я. В. Радовенчик. К. : Видавничий дім «Кондор», 2020. 132 с.
5. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Гончарук. Тернопіль, 2014. 272 с.
6. Сардак С. Е. Основи наукових досліджень: навч. посібник. Д.: ДГУ, 2018. 103 с.

Додаткова

1. Важинський С.Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
2. Інтелектуальна власність : підручник / Г. В. Дейниченко, Д. В. Горелков, В. В. Дуб, О. Г. Данильян та ін. К.: Фірма «ІНКОС». 2014. 376 с.
3. Матеріали студентської наукової конференції збірниках URL: <https://surl.li/camefs>

Електронні інформаційні ресурси

1. «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» URL: (<https://surl.li/ckcqkm>)
2. «Положення про виявлення та запобігання плагиату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» URL: <https://surl.li/jhymam>
3. «Правила академічної доброчесності в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» URL: <https://surl.li/dzuxbj>
4. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
5. Наукометрична база Google Scholar. URL: <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>
6. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/node/2116>